

Liceum Ogólnokształcące w Nowej Rudzie to najstarsza szkoła w mieście, o bogatych tradycjach, bujnej przyszłości i ciekawej teraźniejszości. Istnieje od września 1945 roku i wykształciła ponad 5,5 tysięcy uczniów. Coraz nowe pokolenia kształtują atmosferę liceum, zdobywają w nim wiedzę i umiejętności, zdają maturę i odchodzą, lecz na ogół mocno odczuwają więź łączącą ich z liceum, miastem, tzw. „małą ojczyzną” i regionem.

Z wielu absolwentów macierzysta szkoła ma prawo być dumna, przebywający w kraju i na świecie godnie reprezentują LO, którego mury opuścili i kultywują wartości z niego wyniesione. Są wśród nich wybitni naukowcy, himalaiści, znani aktorzy, dziennikarze, piosenkarze, politycy, poeci, liczne grono lekarzy, farmaceutów, księży, prawników oraz nauczycieli.

Jego wszyscy wychowankowie tak, jak kiedyś w szkole, tak teraz w życiu wyróżniają się ambicją i pracowitością- to wartościowi ludzie.

A pierwsi uczniowie rozpoczęli naukę w 1945r. w placówce noszącej nazwę Państwowe Gimnazjum i Liceum w Nowej Rudzie. Rok później otrzymało ono, z okazji stulecia urodzin pisarza, imię Henryka Sienkiewicza. W roku szkolnym 1948/49 zmieniła się struktura szkolnictwa w naszym kraju i dawny podział na czteroletnie gimnazjum, kończące się małą maturą i dwuletnie liceum finalizowane dużą maturą zaczął znikać. Tworzono jedenastolatkę: połączono Szkołę Podstawową nr 1 z gimnazjum i liceum. Jej oficjalna nazwa brzmiała- Szkoła Ogólnokształcąca Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Stopnia Podstawowego i Ogólnokształcącego, a później Szkoła Podstawowa I Liceum Ogólnokształcące w Nowej Rudzie. Do pracy w nim (z nakazu) przychodzili wówczas młodzi absolwenci uniwersytetów i wyższych szkół pedagogicznych, a do klas podstawowych jedenastolatki ci, którzy kończyli licea pedagogiczne. Edukowali wspólnie z nauczycielami mającymi jeszcze przedwojenny staż pracy.

W 1960 roku z okazji piętnastolecia liceum odbył się Zjazd Absolwentów, sześć lat później w maju 1966 – podzielono jedenastolatkę na dwie odrębne jednostki: Szkołę Podstawową w Nowej Rudzie i Liceum Ogólnokształcące.

Od początku powstania naszego liceum do 1974 roku nauka odbywała się w gmachu poniemieckiego progimnazjum przy ulicy –dziś Kopernika 8. Zaraz po wojnie wymagał on renowacji, gdyż podczas niej pełnił funkcje szpitala wojskowego, a sala gimnastyczna – magazynu zbożowego. Ze względu na ciasnotę zaadaptowano także małe poddasze na salę przedmiotową przysposobienia obronnego. Gruntowny remont sali gimnastycznej przeprowadziła Kopalnia Węgla Kamiennego „Nowa Ruda”.

Uczniów ogólniaka przybywało. Brakowało pomieszczeń. W związku z wyżem demograficznym w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych trzeba było odejść od tradycyjnego systemu organizacji i przebywania poszczególnych oddziałów w swoich klasach. Licealiści nie uczyli się już w oddzielnych izbach, lecz przechodzili na poszczególne lekcje do różnych gabinetów i tzw. klasopracowni. Całą klasą i w grupach przemierzali się do sal przedmiotowych i laboratoriów. Klatka schodowa była dość wąska i panował na niej tłok. Wprowadzono system zmianowy. Młodszy uczniowie przychodzili na zajęcia po południu. Wykorzystywano wszystkie pomieszczenia, poddasze i tzw. niski parter, korzystano z izb lekcyjnych SP nr 1 i szkoły poligraficznej. Niektóre lekcje wychowania fizycznego jako ćwiczenia

rytmiczne odbywały się w Sali tanecznej Noworudzkiego Ośrodka Kultury.

Na Osiedlu Piastowskim wybudowano szkołę z przeznaczeniem na podstawówkę, w planach miał być w niej nawet basen. Dyrekcja LO, Rada pedagogiczna i rodzice uczniów podjęli starania o przeniesienie do niej ogólniaka. Z pozytywnym skutkiem. W czerwcu 1974 roku nowoprzyjęci licealiści pomagali społecznie przy doprowadzaniu jej do użytku: odgarniali gruz za oknami na parterze, myli je, a ich starsi koledzy całymi klasami pod opieką profesorów przenosili sprzęt i pomoce naukowe, cięższe przedmioty przewieziono. I od września tego roku do dziś budynek na Osiedlu Piastowskim 17 jest siedziba LO.

1975 to ważny czas w historii szkoły: data III Zjazdu Absolwentów. Jego niektórzy uczestnicy upomnieli się o przywróceniu szkole jej imienia (prawdopodobnie już nieprzywoływanego od odejścia dyrektora Józefa Czechowicza). W księdze pamiątkowej p. p. Ryszard Rybka pytał: „Kto, kiedy i dlaczego pozbawił szkołę jej patrona?” A w innych wpisach czytamy: „Domagamy się dawnej nazwy naszej Budy”. Powyższy apel mocno utkwiał w pamięci ówczesnego dyrektora szkoły, mgr Antoniego Mickiewicza, i od 1979 roku Liceum Ogólnokształcące w Nowej Rudzie nosi ponownie imię Henryka Sienkiewicza.

30 listopada odbyło się oficjalne jego nadanie. Wcześniej, tj. w roku szkolnym 1976/77 decyzją kuratorium w Wałbrzychu utworzono Zespół Szkół Ogólnokształcących, do którego, oprócz naszego ogólniaka, należały: Liceum dla Pracujących, średnie studia zawodowe oraz przez kilka lat starsze oddziały Szkoły Podstawowej nr 4 w Nowej Rudzie.

Ostatni Zjazd Absolwentów miał miejsce 10 lat temu, 3,4 czerwca 1995 roku, w 50 rocznicę powstania liceum, a tegorocznego spotkania wielu naszych absolwentów i profesorów już nie doczekało. Żyją jednak we wspomnieniach.

Obecnie po wielu transformacjach nazwy ogólniaka, w związku ze zmianami demokratycznymi w naszym kraju, w Statucie Szkoły czytamy: „1. Nazwa szkoły brzmi: Zespół Szkół Ogólnokształcących. 3. ZSO i Liceum Ogólnokształcące będące jego częścią noszą imię Henryka Sienkiewicza.” Funkcjonują w nim następujące typy szkół: trzyletnie Liceum Ogólnokształcące – od 1 września 2002 roku – będące szkołą ponadgimnazjalną oraz Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące, przeznaczone dla uczniów po szkole zawodowej.

Cykl kształcenia w pierwszej z nich trwa trzy lata, a w drugiej dwa.

Nie sposób, mówiąc o historii szkoły, pominąć dyrektorów. W latach 1945- 2005 tą placówką oświatową kierowali: Józef Czechowicz (1945-1948), Bolesław Krzyżanowski (I-VIII 1949), mgr Antoni Rzęsikowski (1949-1964), mgr Jan Gniadek (1964-1966), mgr Antoni Mackiewicz (1966-1977), Stanisław Krzyżanowski (1977- 1980), mgr Sabina Skowron (1980-1991),

mgr Ryszard Sonnak (1991-2006); mgr Izabela Zynkowska (2006-2009); mgr Marzanna Pietrzak (2009 - 2014) oraz mgr inż. Robert Zynkowski od 2014 do dnia dzisiejszego.

Przy okazji każdego zjazdu tworzy się różnego typu zestawienia najwybitniejszych absolwentów i finalistów olimpiad oraz konkursów naukowych. Ich lista jest długa, corocznie się poszerza. Od ostatniego zjazdu, a dokładnie od ośmiu lat, dołączyli do niej kolejni finaliści szczebla centralnego: w 1997 roku Łukasz Matusiakiewicz- Olimpiada Historyczna (opiekun- p. mgr Stanisław Łukasik), w 2001 Marta Rudy – XXXI Olimpiada Literatury i Języka Polskiego (p. mgr Bożena Bojczuk i mgr Sabina Skowron), w 2004 Marcel Matusz – XXXIV OLiJ Polskiego (p. mgr Anna Tumidajewicz), w 2004 Marek Materzok – Olimpiada Informatyczna (p. mgr Witold Telus) oraz Mariusz Bajer – XL Olimpiada Astronomiczna (p. mgr Urszula Kolaczek), w 2008 roku Adam Stankiewicz – I miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Informatycznej organizowanej przez Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu (p. mgr inż. Robert Zynkowski).

